

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Jn co[mmun]i vnus v[ir]ginis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70429)

In cōmuni vnius virginis

quia includit fidem et ardorem charitatis
Nam recta intentio facit operari propter deum
amatum: et sequens supponit notitiam dei
quod per fidem est et amoris: qui est charitas vel
actus charitatis. Dicitur ergo. (Nemo accendit
lucernam). id est nemo habet bonam intentionem lu-
centem fidei et ardenti charitate (ziti abscon-
dito ponit neque sub modio) et sic. In seculo
circa temporalia adquirenda et fructa (sed super
delabatur). id est in altum erigit: ut finis intentio non
sint fruges que modio mensurantur: sed eterna
felicitas (ut que ingrediuntur lumen videantur). id est
ut omnes cogitationes que intrant domum scientie
et anime tui: lumen videantur. id est recta intente-
tione ad deum dirigantur: sicut homo ambulans
dirigitur lumine. **Q**uo predicta de intentione
dicta sunt declarantur in his que sequuntur. **E**st
sciendum quod sicut hic sumitur lucerna spiritualis et
et significat per corporale oculum: ita et corpus su-
mitur spiritualiter et per materiale significat. **E**st au-
tem spirituale corpus nostrum ipsa multitudo ope-
rum nostrorum bonorum ex genere suo: ex diuer-
sis operibus bonis tanquam ex variis membris
integrata. Dicitur ergo. (Lucerna corporis tui)
id est multitudo operum tuorum (est oculus
tuus). id est intentio tua: quod oculus idcirco dicitur: quod
homo operando dirigitur. (Si oculus tuus fuerit
simplex). id est intentio pura et recta: sine om-
nibus simulationibus (rotum corpus tuum lucidum
erit). id est opera tua visibilia erunt in conspectu dei
Videri autem proprie deus opera quando approbat
Vnde psalmista. Oculi domini super iustos. Non querunt
am super malos: quia in omni loco oculi do-
mini contemplantur bonos et malos. Prover-
biorum. xv. Sed speciali modo videt iustos et
opera iustorum. quia si vtrumque approbat. (Si autem
nequam). id est mala (fuerit). **E**t autem intentio ma-
la: quoniam opus quod fit est ad malum sine ordina-
tione: quousque de se bonum sit (etiam corpus tuum tene-
brosum erit) quia si opera tua non videbit de-
us ad premium sed ad tormentum. (Vide ergo ne
lumen quod in te est). id est intentio que de debet esse
lumen dirigens te ad deum (tenebre sint). id est non
dirigat te secundum rectam viam: sed errare faciat
(Si ergo corpus tuum rotum) id est quod ad omnes par-
tes siue que ad omnes operationes (lucidum fuerit)
quia est visibile seu approbabile a deo quoniam
tuum ad bonitatem operis et quantum ad
rectitudinem intentionis non habens aliam
quam partem tenebrarum) id est non exi-

stens tenebrosus: neque quo ad substantiam
operis: neque quo ad intentionem (erit lu-
cidum totum) id est ipsum compositum ex
opere et intentione. Unde hic sumitur rotum
cathegoz. supra hoc synecathego. Si autem
esset malum opus et intentio bona: vel e-
uerso bonum opus et intentio mala: tunc
non esset lucidum id quod ex vtroque com-
ponitur. **E**t sicut lucerna fulgore illuminat
nabere te) in presenti per gratiam et in futuro
per gloriam. Quanto enim homo maior
est in merito: tanto hic habet maius lumen
gratie: et in futuro maius lumen
glorie.

In cōmuni vnius virginis.

Simile est regnum celo-
rum (thesauro) Matt. xij. Ad
intellectum presentis euangelij sci-
endum est quod eorum que possessor
careret quidam sunt que nunquam possessor habu-
erunt: ut gemme inuente in litore maris. Alia
hoc aliquando habuerunt possessorem: ut an-
tiqui thesauri. Prima secundum scripturam Thob. ij. ij.
q. lxxij. occupati et inuenienti procedunt. **E**t
eadem ratio est de secundis: ut dicitur nisi que leges
ciuitates ad pacem hominum statuerint ut in
secundis medietas sit possessoris agri. **Q**uo
intelligitur si inuenit in alieno: non data
opera. si hoc data est opera: totum est inue-
nientis. Insuper. de rerum diuini. s. item ea.
Ideo ille de quo in presenti euangelio agitur
dicitur emisse agrum: ut sine conditi-
one rotum thesaurum possideret. (Simi-
le ergo est regnum celorum) id est status
ecclesie militantis seu status christianita-
tis (thesauro abscondito in agro) Iste the-
saurus secundum Chrysostomum. est predicatio euan-
gelica abscondita in agro huius mundi:
quam nullus plene et perfecte possidere potest
teste vult dicit: nisi vendideris omnibus. Hanc
inuentam abscondit inuentor secundum Hiero-
nymum: non ex inuidia: sed ut seruaret et
non perderet. **E**t secundum Gregorium the-
saurus iste est desiderium salutis eterne.
Agri hoc in quo latet: est disciplina studij
celestis: id est sancta conuersatio. Hunc
thesaurum oportet abscondere. quia di-
boli libenter furantur illud. **E**t sic possumus

dicere q̄ in parabolā nō oportet oīa scrutari
 Intēdit ḡ saluator q̄ sicut iuētes p̄ciosū
 desauz oīb; se puat vt illū possideat. Ita
 q̄ p̄ fidē habuerit noticiā de thesauo scilicet
 citat; et ne latitāte i agro fuitur; diuie oī
 bus se puat q̄ntū ad effectū nisi sit infan?
 vt p̄stet illū. Ad ar̄ d̄r d̄ absconditōe nō oportet
 hic h̄re significatū: nisi significet q̄ ap
 petēs felicitatē timet eā pdere) que q̄ inue
 nit hō abscondit; et p̄ gaudio illius vadit et
 vedit vniuersa q̄ h̄z et emit agrū illū. Itē
 rū sile ē regnū celoz hōi negotiatori q̄ p̄ci
 bonas margaritas. Inuēta ar̄ vna p̄cio
 sa margarita abijt et vedit oīa q̄ habuit
 et emit eā. Glo. p̄ margaritā p̄ciosā itel
 ligit dulcedo celestis vite: quā iuentā oīa
 vendēs emit. q̄ celestis vite dulcedinez
 inq̄ntū p̄sibilitas admittit p̄fecte cogi
 uerit: ea q̄ i terris amauerat libent; cuncta
 derelinq̄t. deforme p̄spicit q̄cqd̄ de terre
 ne rei placebat specie. q̄ sola p̄ciose marga
 rite claritas fulget i mēte. Hec ille (Itē
 sile ē regnū celoz sagene) Est ar̄ sagena re
 te q̄ddā rap; et fecit fm̄ Hiero. doctrinaz
 euāgelicā a piscatorib; traditā: q̄ bonos et
 malos pisces i mari hui? seculi q̄ridie pe
 tinet. Vel fm̄ Chry. est sc̄ra ecclia (misit i
 mare) hui? seculi (et ex oī genere piscū) id ē
 hōim) p̄gregātī. Quā cū i plena esset mul
 tis credētib; (educētēs de mari hui? secu
 li ad aliū futurū (et sec? lit? sedētes) Est ar̄
 lit? finis maris. i. seculi fm̄ Chry. (elege
 rūt). i. eligēt ip̄i angeli (bonos in vasa sua)
 id est in tabernacula eterna (Malos autē
 foras miserūt. Sic erit in p̄summatōe se
 culi. Erubunt angeli et sepabūt malos de
 mediis iustoz; et mittent eoz in caminum
 ignis). i. fornacē (Ibi erit fiet? et stridor dē
 tiū) Glide d̄nica. xx. post trinitatē (Intely
 telleristis hec oīa) o discipuli mei (Dicit
 ei Ecclā. Dixit illis. Ideo omnis scriba) id ē
 doctor p̄ scriptura (doct? i regno celoz). i.
 i ecclia militāri vel sc̄ptura. Vtrūq; ei di
 cit regnū celoz fm̄ sc̄m̄ Tho. (similis est
 homini patri familias) qui habz ministra
 re alimenta fam̄ie (qui profert de thesau
 ro suo) id est d̄ capsa cordis sui) noua et ve
 tera) id autoritates noui et veteris testamē
 ti. Ex quo patz q̄ ip̄i ap̄stoloz successo
 res debent vtriusq; testamenti habere no

ticiam: in cultus signum mītram portant
 cum duplici cornu.

Aliud

Simile est regnum ce
 loz) Zach. xv. ca. i. status
 christianitatis (decē p̄gimib;). i.
 vniuersitati fidelium. Ponit
 tur autem hec parabola sub comparatiōe
 virginuz fm̄ Chry. vt ostēdat q̄ licz virg
 ginitas sit aliquid magnum: tū si bonis
 operib; nō sit adornata nō approbat (que
 accipientes lāpades suas) Per lāpades
 fm̄ Aug. opera de genere suo bona inrel
 ligunt. Lūmē autē in istis lāpadib; ac
 centum: est fides in operādo dirigens (ext
 erunt) de corpore per mortem fm̄ Aug.
 Vel exierūt ab ocio in opus bonuz de ge
 nere suo (obuiam sponso et filio) id est fi
 lio dei et humanitati que in virginis vte
 ro tanq̄ in thalamo p̄iuncta fuerūt. Dicit
 tur autē ista fm̄ similitudinē ad res huma
 nas. quia antiquit? nuptie celebrari in no
 cre consueuerant: vt dictum est (Quinq; autē
 ex eis erant fatuz) Si fatuitatē acci
 pim? vt opponit prudētē fatui sunt q̄
 nesciūt bñ ordinare vitā suā i ordie ad vlti
 mū finē: qd̄ ē op? prudētē (et q̄ncz prudē
 tes) q̄. s. vitā suā i deū ordinauerūt (Sed
 q̄ncz fatue accepit lāpadib;). i. potentijs
 operatiōis et operib; bonis ex genere non
 sumpserūt oleū secū) Oleū fm̄ Hiero. et
 Hiero. intelligit op? bonuz: qd̄ intelligo
 nō solū de opere bono ex gñe: sed etiaz ex
 intentiōe. et tale est op? charitatis. Scdm̄
 Aug. hō intelligit Meticia q̄ habet d̄ bono
 opere p̄pter deū: ex eo. s. q̄ deo placet. Se
 cundū Chry. hō charitas intelligit. Sed
 oēs he tres acceptiōes reducunt i vltimā
 vt istud oleū dicat charitas: q̄ facit opus
 esse bonū et de eo p̄pter deū gaudere (Pru
 dentes hō acceperūt oleū in vasis suis). i.
 i cordib; seu volūtatib; suis (cū lāpadib;)
 potentiaz vel bonoz operū (Dors autēz
 faciēte sp̄so) Ista m̄ra est rps vsq; ad iu
 diciū in quo veniet sponus (dormitauer
 runt oēs). i. infirmate sunt (et dormierūt)
 id est mortue sunt. Dors em̄ in sc̄ptura
 p̄suevit appellari dormitio: eo q̄ de? possit

De quibusdam festiuitatibus

ad vitā excitare mortuū sicut nos excita-
mus dormire. Media aut nocte id ē in
crepusculo diei qd cū media nocte et cum
die p̄iugit. Tali em̄ hora venit ch̄s. Et
media nocte. i. rpe inopinato clamor) tube
vocalis ad iudiciū (fact⁹ est: ecce sp̄sus
venit exire obuiā ei. Tūc surrexerūt om̄s
h̄gines ille) a mortuis (et ornauerūt lāpa-
des suas) id est reasumpserūt cōp̄a sua: in
q̄b̄ appēbat lumē fidei: vt redderēt rōnē
fm̄ Greg. et Aug. Scendū est aut q̄ i pa-
rabol fm̄ Ch̄y. et Aug. nō oportet oia
scrutari: vt in p̄posito p̄z. Nō em̄ post iu-
diciū aliq̄s perer ab alio opa ei⁹ neq̄ ibit
vt bñ operet⁹ et faciat opa charitatis q̄ nō
fecerat. In his q̄ que hic dicunt. signifi-
cat q̄ in die iudicij opa de genere suo bo-
na: q̄ facta fuerūt cum fide et sine charita-
te nō fulgebūt. qz fides sine opib. ex cha-
ritate factis mortua est. Et q̄ tūc siq̄s vel-
let ad aliū recurrere. p̄ auxilio. vt si vellet
bñ operari: nō p̄ficeret. Sed qz q̄les rep̄e-
tur in morte tales etiā p̄ntabimur i iu-
dicio. ideo hortat dñs vt mortem vigiles
expectem⁹: ne imparati moriamur: et p̄se-
q̄nter sine oleo simus in iudicio: et clauda-
tur nobis ianua celi. Un̄ d̄t (Fa: ue at̄ sa-
pientib. dixit. Date nobis de oleo v̄ro
qz lampades nostre extinguunt. Respon-
derūt prudentes. Ne forte nō sufficiat no-
bis et vobis: ite poti⁹ ad v̄dētes et emite
vobis. Dñs aut̄ iirent exire: venit sponsus
Et que parate erant: intrauerunt cum eo
ad nuptias: et clausa est ianua. Nouissime
p̄o veniūt et relique h̄gines: dicētes. Dñe
dñe aperi nobis. At ille respōdes ait. Ne
scio vos. Vigilate itaqz: qz nescitis diē ne-
q̄ horam.)

De sancta trinitate

C **Um venerit paracle-**
tus. Vide sup̄ domica infra
octauā Trinitatis.

De Spiritu sancto

I **h̄s diligit me fmo-**
ne meū fuabit. Vide sup̄ in
die serō Pentecostes

De sancta cruce

a **Scendēs Jesus hic**
solymā. Vide sup̄ feria q̄rta
ta post dñicā. ij. q̄dragesime

In cōmemoratione br̄e h̄gis
per aduentum

m **Jesus est Gabriel an-**
gel⁹. Vide sup̄ feria q̄rta p̄
tertia dñicā aduēt⁹

A natiuitate dñi vsqz ad pu-
rificationē.

l **Quente iesu ad tur-**
bas. Vide s. dñicā tertia in
quadragesima.

Pro quacurqz necessitate

b **Abere fidē dei: Mar.**
xj. Cū br̄s Pet⁹ et alij di-
scipuli vidissent q̄ sic⁹ cui ma-
ledixerat ch̄s statim aruissent

mirabant⁹: et tūc ch̄s dixit eis ea q̄ i p̄nti
euāgelio recitant (Habere fidē dei). i. p̄si-
dentia de deo (Amē dico vob: qz q̄cūqz di-
xerit huic mōti: tollere et mittere in mare:
et nō hesitauerit i corde suo s̄ crediderit: qz
q̄dcūqz dixerit fiat: fiet ei.) Sed p̄tra obij-
ciūt infideles vt d̄t Beda. qz null⁹ sc̄d̄ū
potuit trāsserre mōtes. Et r̄ndet p̄mo: q̄
nō oia q̄ a sc̄tis facta sunt sc̄pta legunt. sc̄
cūdo q̄ ista intelligēda sūt: si necessitas af-
fuerit transferēdi mōtes. Un̄ vt ait: p̄ci-
bus Grego. emocensariens: mōs tantū spa-
cij reliq̄t stru ctōrib. ecclie: q̄ntū opus ha-
buerūt. P̄t̄ etiā dicit q̄ apli. maria fece-
rūt: qz mortuos suscitauerūt. qd neqz dia-
bol⁹ neqz tremor⁹ facere p̄nt (Propter
ea dico vob: oia q̄cūqz orātes petitis: credi-
dite qz accipietis et eueniēt v̄bis) intelli-
get̄ si pie et p̄seueranter et ad salutē et pro-
se quis petat. iij. dist. xv. et intellige pie. i.
cum debita subiectiōe mētis ad deū: que
subiectiō est p̄ fidem sp̄e et charitatē quib.
colitur deus.

De quotidianis missis defū-

ctorum.

LB